

ԱՐՄ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Աշխարհում ամեն ինչ փոխկադրված է, ինչը վաղուց գիտակցել են համաշխարհային ստեսության եւ բարակականության մեջ լուրջ դերակատարում ունեցող դետությունները եւ դրանցում առողջ մարդիկ: Դժբախտաբար, Հայաստանի բնակչության երեխ թե մեծ մասը մնացել է «դոլար թանկացնում են, որ ժողովրդին թալաս» մակարդակի վրա: Եվ այս-

մյրդ դոլարին համարժե՞ յուան են ներակում ֆինանսական ոլովայում կայունության եւ լիկվիդայության դահլիճնանան համար, քայլ դա դեռ բավարար ազդեցություն չի ունենում:

Ֆոնդային բորսաներում սկսված խուճապը իր ազդեցությունն ունեցավ նավիք գների եւ արտադրության փոխարժեների վրա: Մասնավորաբեն, նավիք գները դաշյալ նվազեցին, իսկ դոլարը թանկացավ: Վերջինս փորձագետները նման դայանակության մեջ չեն մնացել:

Չինական «սեւ երկուաքքին» եւ փոխարժեի աստանումները Հայաստանում

Տեղ ոչ մի կատ չունեն ոչ Կենտրոնական բանկի կոչերը, ոչ ֆինանսական ոլովային տեղակ մարդկանց բացառությունները: Մարդկանց այդ մեծ զանգվածը, անկախ տեղի ունեցող իրական դաշտանական մասնակիցներից, մշամեն ասում է այս, ինչ դատարկացնում է՝ բնականաբար առանց հասկանալու կամ իհմնավորելու: Ինչեւ:

Երկուաքքին Հայաստանի փոխարժեի ամենական կետերում դոլարի եւ եկորյի փոխարժեները մեկ օրվա համար նշանակալի փոփոխություն արձանագրեցին: Մասնավորաբեն, 1 դոլար հայտնվեց 480-488 դրամ միջակայինում, մեկ-երկու օր առաջվա 475-479 դրամի փոխարժեն: Համուն արդարության նշենք, որ դեկտեմբերյան խուճապ չկրկնվեց, բանկերն ու փոխանական կետերն էլ իրենց գործողություններով այս անգամ չնշամական դրամ: Սակայն, ժողովրդական բանականության կողմից այս ատամանան տրվածքատրությունները դաշյալ վերևում նշվածների ժարից էին:

Իրականում փոխարժեի զայի տատանումը հայաստանյան երեսությունը չէ: Նոյն օրը, երբ դեռ մեր երկուում օգոստոսի 24-ի լուսաբացը չէր երել, չինական ֆոնդային ոլովայում փոխանական ինդեքսի կորուկ անկում գրանցվեց, ինչը շոբայաբար տարածվեց ամբողջ աշխարհում՝ Ռուսաստանում, Եվրոպայում, ԱՄՆ-ում եւ այլուր: Զնայած չինական մոնետար (ԿԲ) իշխանությունները այս դրույթին պատճեն են այս դրույթին ավելի բար 21

ԱՄՍ ֆեղերալ ոեզերվի կողմից սպավող տոկոսադրույթների բարձրացմանը: Սակայն մասնագետներից ոման էլ իհերական ֆինանսանեսական զգացման են կանխատեսում: Նրան նույն են, որի նվազական մեջ վրա: Նավիք գների անկումը մեզ համար դրական է այնանով, որ որոշակիութեն բերում է դիզայների եւ բենզինի գների նվազման եւ որ մեր հարեւան ռազմատեսն դեռության ունակությունը նվազագույն է անհամար միաժամանակ աշխատամերին բերում է ազդեցությունը:

Թերեւան ամենահրատեսականը փոխարժեների այն խմբի մոտեցումներն են, ըստ որի չինական «սեւ երկուաքքին» հետեւանք է չինական ստեսության եւ մասնակիրաբեն արագածության աշխատմերի նվազման, ինչն էլ արագություն է ֆոնդային ինդեքսների ամենամարք: Գաղտնի չէ, որ վերջին տարիներին չինական ստեսությունը արագ տեմբերով է աշխատում եւ նման տեմբերով աշխատում է անդամանական դաշտում:

Մետաղների գների նվազումը մեր համարական դեմքում աշխատանքությունը է նման տեմբերով աշխատանքությունը անդամանական դաշտում:

Մեր համար վերաբերելու աշխատանքությունը է նման տեմբերով աշխատանքությունը անդամանական դաշտում:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

Ինչ վերաբերելու մեջ՝ Հայաստանին եւ մեր ստեսությանը, աղայ բնական է, որ համաշխարհային ֆինանսական եւ հոլմային ու ժամանակակից գների դաշյալը ժամանակահատվածի հարթահարումից հետո, դժվար է ասել:

ՀՈՎԻԿ ԱՖՅԱՆ

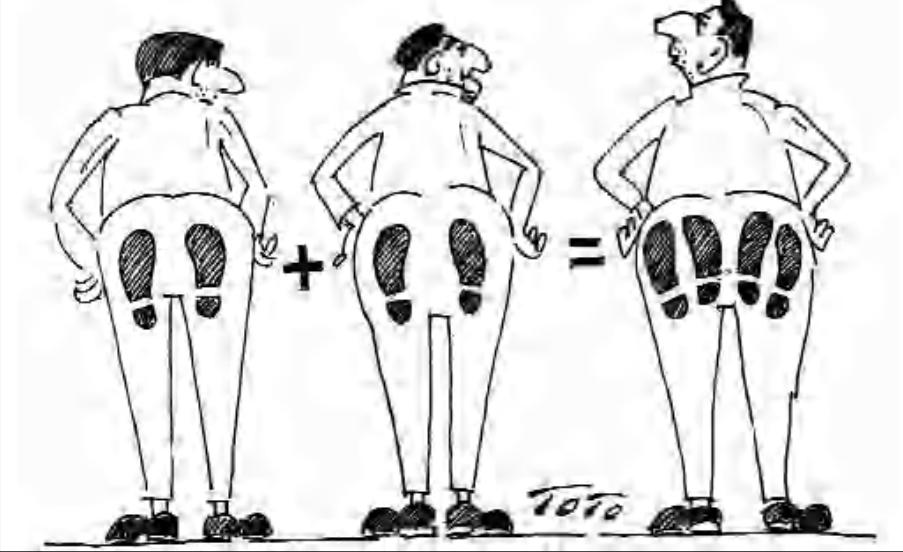
Ազնելին կարեւոր չէ, թէ ինչու է գործարար Ռուբեն Ջայրապետյանը ծեծել (կամ հրամայել, որ ծեծեն, ինչ հրամայել, անմի որ ծեծելը չեն կարգադրում) մեկ այլ գործարար՝ Air Armenia ընկերության 51 տոկոսի սեփականատր Արտեն Ավետիսյանին: Սա կարեւոր չէ՝ Երևան առաջարկությունը լավ է, մեծէ ծեծեն:

առավել: Ըստ որում, հաշուելու համար կարենոր դայման է նաեւ այն, որ կողմերի միջեւ չղեթ է լինի մեղացած, «տակ մնացած», ինչ-որ բաներ «կուլ տված» կողմ, բանի որ հակառակ դարագայում ինչ-որ մի դահից սկսած, կնված՝ այս դարագայում կեղծ հաշությունը հայ-արքեզանական իրադարադի ռեժիմի դես դառնում է հաճախակի խախսվող:

Հինա, արդյոք Հայրապետության ու Ավետիսյանը հաշվել են, ինչ հաշվել: Եթե հիվանդանոցից դուրս գալուց հետ

Ավետիսյանը, ըսդունելով Քայրաբեցանի հետ հաշվելու առաջարկը, փաստացի հայրարքում է, որ իմբ Վրեժնանիր չի լինելու (ոչ գրված, ոչ չօրված օրենքներով), աղա դա թեր չի նշանակում, որ մենք խոսում ենք հաւության մասին։ Մեկ այլ բար կա՝ վախենալ։ Այսինքն Քայրաբեցանը ոչ միայն ծեծել է Ավետիսյանին, այլև բացարձել է, որ Վերջինս ոչ մի ժամանակ չունի իրենից Վրեժնանիր լինելու հարցում, իետևաբար լավ կանի՛....այդ, հաւությի իր հետ։ Սա՝ եթե հաւության առաջարկը Քայրաբեցանին է

Ծեծողն ու ծեծվածը

Երևան Ավելիսյանը ծեծեր Հայրաբետյանին եւ հետն հաշովեին, աղա կարելի էր Վասահաբար ասել, որ՝ այս: Կամ, եթե հիվանդանոցից դուրս գալուց հետն մըն Ա-

անձամբ: Իսկ եթե այդ առաջարկը Հայրապետյանին հույսելի են, ուշեմն ինքը Հայրապետյանը նախաձեռնող չէ հաշության հարցում, կմշամակի դրա ցամակությունն անձամբ չդնի, կամ չի ունեցել:

Մի խստիվ, եթե դարնայի Ավետիսյանի եւ Յայրաբետյանի միջեւ տեղի ունեցածը կոչվում է հաւատություն, ուրեմն քազմաքիվ հայ կանայի իրենց ամուսինների հետ ապրում են հաւ եւ համերաշխ՝ կատարյալ երջանկության եւ փոխընթանան, փոխադարձ հարգանքի եւ սիր գերճ ճի՞նոլոցում:

Երկրում էլ զաղջ մթնոլորտ չէ, այլ՝ սիրու եւ հաւատության:

Բնդություն

የዚህ አገልግሎት የሚከተሉት ስርዓቶች ተደርጓል፡፡

በመጀመሪያ የሚከተሉት ስርዓቶች ተደርጓል፡፡

በመጀመሪያ የሚከተሉት ስርዓቶች ተደርጓል፡፡

Կարեւոր այն է, որ մենք ամեն օր տանսղորշից օգտվելիս շարունակում ենք հարյուր դրամ վճարել, որովհետեւ.... Ես այս ամսվա սկզբից մեր ծախսած հոսանքի համար ավելի շատ չենք վճարելու, քանի որ.... Բայց, մի՞թե գովասանի արժանի են նրանք, ովքեր անում են այն, ինչը նորմալ է, որ անում են: Արդյոյ մեր երիտասարդությունը արել կամ անո՞ւմ է մի բան, ինչը գերբնական է, իհարկե ոչ:

թյան արժեքողերի 10 տոկոսը՝ ընդհամենը 800 ամերիկյան դրամով։ Յշմա այդ ընկերության նույնանության արժեքողերը ուղևացնում գնահատվում են՝ 61 մլրդ դրամ։ Բայց դա կարենուը չէ, համենայն դեպքում Apple ընկերություն ստեղծելուց։ Անուուժերի հասարակներից՝ կոնկրետ մեր, քչերը կարող են ստեղծել Apple-ամնան ինչ-որ բան, ընդ որում ինչողեն սուրբեկալիվ, այնուհետ էլ օրբեկալիվ հրենցից անկախ դաշտանուներու։ Բայց կարենուն անգամ Apple ստեղծելը չէ, այլ նորարարությունը Սկզբում այն միտք արձի «800 դրամ», եթե միայն աշրհներ անց է գնահատվում առանձին միինարդներ։ Ուժեմն ո՞ւն է ավելի գործադրություն կամ ավելի փողոցում բղավել՝ «Մենք ենք սերմաններ» երկրի որտեղ ուղենակ կնասեն», թե նոյն այդ ժամանակահատվածում նոր բան ստեղծելը։ Թող որ այդ նոր բանը ՏՏ ոլորտին չվերաբերի, թող դա գիրք լինի

բանաստեղծություն լինի, կտավ լինի գրիչի նոր տեսակ լինի, հազուսի նոր տար լինի, խորովածի համար նախատեսված միաը համեմելու նոր նրբություն լինի, կամ ձմեռով կտելու որ ձեւ, բայց թող լինի, բանի որ նորարարությունը ստեղծագործությունը եւս դայքար է՝ հինգ կածրացածի, ամարդարության դեմ։

Ճենց դա է դայքար, բանի որ մնացած ծը բողոք է, ինչը բնական է, հետեւարակ ոչ գովելին։ Եւ իհարկե այս ամենը չի նշանակում, որ դեմք չէ բողոքել, բայց սա նշանակում է, որ դեմք է դայքար բանի որ բողոքող երիտասարդությունը նորմալ է, դայքարող երիտասարդություն՝ որ՝ որևէնին։

Ամսակելու սովորույթ

Իմ կարծիքով, օրեւ տեղի ունեցածի դեղինը, եթ ոսիկանը աղտակել է ծեր մարդուն, կարեւոր ոչ թե այն է, որ Երիտասարդը (ոսիկանը) այդպիսով չի հարգել ծերունու տարիքը, այլ այն, որ ոսիկանը աղտակել է բաղաբացուն (անկախ Երանից, թե Վերջինն անի տարեկան է): Որովհետեւ, եթե մենք չաղտակեինք ծերերին՝ ուղղակի հաշվի առնելով Երանց տարիքը, աղա Կայրունակեինք աղրել առանց համակարգիչ, մեթենա, բջջային հեռախոս, իսկ տեղից-տեղ կգնայինք ձիերով, երբեմն էլ, ըստ իրավիճակի՝ թիավարվող մակույկներով (զուցե՛ ապելի լավված...): Սա, եթե աղտակը դիմարկեն փիլիսոփայական եւ սերունդների տեսանկյունից:

Իրականում (իսկ այն միտք տարբեր է փիլի-սովորությունից) նայրաբաղադրում տեղի ունեցած ակցիաներից մեկի ժամանակ դրան մասնակցած դադիկներից մեկը... Բայց սա կարեւոր չէ, կարեւորն այն է, որ այդ միջոցառման հասարակական կարգը դաշտում ուժիկանաներից մեկը մնտեցել է դադիկին եւ ապտակել նրան: Ոստիկանությունից հայտարարել են, որ կոնկրետ դեմքի առնչությամբ տարվում է հետաքննություն եւ, որ մեղավորներն անդաման դասմվելու են, իհարկե: Սա այն դարագայում, երբ դեմքի հետ կապված կա այն ամբողջովին ներկայացնող տեսանյութ, որտեղ երեւում է, թե կոնկրետ որ ոստիկանն է մնտենում որ դադիկին եւ ինչուս է ապտակում նրան: Դիեցնեմ հետաքննությունը դեռ շարունակվում է, հավանաբար ոստիկանության տեսնություն համացանցից օգտվելու հնարավորությունները սուլ են, այդ դաշտառով էլ դեռ այն տեղ չեն դիտել այդ տեսագրությունը:

Հայ հնարավոր է, սակայն, որ ոսիկանությունը ուզում է դեմքի այլ մեղավորներ եւս բացահայտել, իո մենակ ոսիկանը մեղավոր դուրս չի գալու: Ասեօն դարձել, որ դարձիկն իրականում հայինել է ոսիկանին, կամ կողմի մարդկանց (այդ թվում կանանց եւ երիտասարդին) կամ «խոսացրել» է կողմին կանգնած երիտասարդ աղջկան, կամ դարձել, որ սվյալ մատիկն իրականում հայ չէ, այլ շիա իրանցի, որը սակայն ծագումով սունճի աղրբեանցի է՝ Դայաստան եկած զադագողի ծանադարիներով եւ իրանցու անձնագրով: Դաստավոր է, որ մատիկից՝ հետափնտության տրանսկանտրում արյան անալիզ էլ են Վերցրել՝ դարձելու նրա օրգանիզում թմրանյութների, գրնե՝ ալկոհոլի առկայությունը, կամ հիմա երկու երիտասարդ ոսիկաններ՝ նույն հետափնտության տրանսկանտրում դատիկի թաղում նրա հարեւաններից (չուզող) դատիկի մասին «դոսյե» են հավաքում, թե ինչպես է նա մի անգամ ծուռ նայել բակի խանութի փարթամ մարմին ունեցող վաճառողություն եւ կոռմելի իր՝ առաջին հարկի դատուհանի ուղղությամբ զնդակ տեսած երեխաներին: Մի խոսնով՝ հետափնտության արդյունում շատ բան կարող է դարձել, անգամ այն, որ դեմքի վայրում սարդիչներ են եղել, ովքեր հրել են սվյալ ոսիկանին դատիկի վրա, նա էլ չի նկատել, որ իրեն բախսածը ոսիկան է, հայինել է, վերջինս էլ չի դիմացել ու ադաքել է (քանի որ իրականում «կարգին տղա» է, ոչ թե՝ «մլիցա»)՝ առանց նկատելու, որ դիմացը ծեր մարդ է: Այս դարագայում արդեն դեմքը կունենա բազմաթիվ մեղավորներ, որոնցից մեկին՝ ոսիկանին հավանաբար կտրվի նկատողություն եւ հետափնտությունը կիամարվի հաջողությամբ ավարժված:

Բայց ի՞նչ տեղի կունենա հետ. հասարակական կարգ դադարանող մեր ոսիլանները կիասկանան, որ երբ իրեն մոտենան եւ ապտակեն որեւէ ակցիայի որեւէ մասնակցի (նման ակցիաների ժամանակ շատ մասնակից կիցներ կարող են հայինել եւ հայիում են, թեկուզ՝ մտում), հետաքննության արդյունքում կլարգվի, որ միայն իրեն չեն մեղավոր, իսկ իրեն էլ նկատողությամբ կլործնեն ընդամենը, ինչո՞ւ, բանի որ կյանքը՝ նախադեղերի եւ սովորությունների վրա է կառուցվում, մետասանահանությունն՝ արամե են:

Դա, եթք ոսիկանը աղտակում է խաղաքացին, դա դետականացնելության հարցում պերազում է անօրության համար.

ԱՐԱՄ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

**Քաղաքական վերլուծաբան,
բանասիրական գիտությունների
թեկնածու**

Քաղաքակրթական բախումը Ռուսաս-
տանի եւ Արեմուտիի միջեւ խորանում է:
Այն, որ Տնտեսական հակամարտություն-
ները, փոխադառ արգելամիջոցների
դաշտերազմը հենց բաղաքակրթական
բախման դրսելորսներ են, ընդունում
են թե արեմմյան, թե Ռուսաստանյան
փորձագետները։ Գերմանացի ճանաչ-
ված բաղաքագետներից մեկը խնդիրը
մեկնարանել է այսպէս, որ ուկրաինա-
կան զգնաժամից սկսած ակնհայտեն
դրսելորվեցին Ռուսաստանի եւ Արեմուտ-
ի տարբեր ընկալումները ժողովրդավա-
րության, հիմնարար արժեների եւ զայա-
փարախոսական նոտեցումների ուրց։
Ռուսաստանի հանար այս բախումը բա-
ղաքակրթական է, որովհետեւ այն սկսել է
ըուափել այսպիսի հիմնական արժեներ, ինչպիսիք են հայրենիքը, ռուսաց լե-
զուն, ուղղափառությունը, ընտանիքը, ե-
րեխաների դաստիարակությունը, հասա-
րակության եւ դեւության գործառույթնե-
րին վերաբերող հարցերը։ Ենց դրա հա-
նար է, որ ավելի հարուս Արեմուտիի հետ
այս բախման արդյունքում, չնայած Տն-
տեսական դժվարություններին եւ սոցիա-
լական առաջացած լարվածությանը,
Ռուսաստանյան հասարակության նեծ-
մասը հանախնդրված է, իսկ նախագահի
Վլադիմիր Պուտինի հերինակությունը
շարունակում է այս բարձր մնալ:

ԵԱՏՄ Երկրների տարադրամները շարունակական արժեգրկման միտում ունեն: Տնտեսական դժվարությունները դիմջում են միլիոնավոր նարկեանց: Ուսասանյան փորձագետներն ասում են, որ ֆինանսանտեսական այս ճգնաժամը հաղթահարելուց հետո մոտակա հինգ տարիները լարված ել դժվարություններով հագեցած են լինելու: Ղազախսահայության վարչապետը թեմզի արժեգրկման օրերին գգուցացրեց իր ժողովրդին, որ մոտակա հինգ տարիները դժվարին են լինելու: Ավելի վաղ նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաևը արդեն գգուցացրել էր իր հայրենակիցներին, որ տնտեսության հաճարամենադժվար տարին լինելու է հաջորդ՝ 2016 թվականը: Քայլատանի գործարար աշխարհի մարդիկ նույնողես կարծում են, որ մոտակա տարիները տնտեսության հաճար դժվարին են լինելու: Բառացիորեն ամբողջ աշխարհի տնտեսությունները ցնցող այս ճգնաժամը աննախադեմ առիթ է դարձել լրուեն բնարկելու այն հարցերը, թե ինչորիսին է լինելու գլոբալ համաշխարհային տնտեսության ռեգիոնալացման հեռանկարը, ի՞նչ անել, որ արտագյուտ ազգային տնտեսություններն ավելի կենսունակ դառնան են ի վիճակի լինեն դիմակայելու այս կարգի ցնցումներին: Ասում են, որ չինական հիերոգլիֆը, որը «Ճգնաժամ» իմաստ ունի, կարող է կարդացվել նաև որդես «նոր հնարավորություն»: Ինաստուն չինացիները շատ լավ հասկանում են, որ ամեն մի դժվարություն նաև հնարավորություն է վերահսկացնելու անցյալը ու դատավաստելու աղագային: Այսօր, երբ գլոբալ ֆինանսական ցնցումներին դիմադրելը հաջողվում է միայն մասամբ, իսկ միակենարոն աշխարհից բազմակենարոն աշխարհին անցման գրեթեացը ցավու է ու անկանխատեսելի հետեւանքներով իդի, հնարավորություն կա վերահսկացնելու ու ինաստավորելու մեջն ու անելիքը ժամանակակից աշխարհում:

Քաղաքակրթությունների բախման հարցը

Անկախի հետազոտողները դեռ սարհմեր առաջ ուշադրություն էին դարձել այն փասի վրա, որ ԽՍՀՄ վկրության հետո հետխորհրդային սարածքը աշխարհի ամենաառաջառահարավանակավածն է:

Այսինքն կոնունիզմի գաղափարի ժխտումից հետո հետխորհրդային տարածում ստեղծվել էր մի իրավիճակ, երբ ուղենիշները կորցրած հասարակությունները դեռ չեն մշակել սեփական գաղափարախոսություններ եւ արտակարգ ընկալունակ էին դարձել արտաֆին գաղափարական ամեն մի էխողանիայի հանդեմ: Ենթադրվում էր, որ հետխորհրդային տարածի դետությունները դեմք է որդեգրեն ժամանակակից Արեմուտիքի ազդեցիկ գաղափարախոսությունները: Պարզվեց, սակայն, որ ոսք դնելով ժողովրդավարական զարգացման ուղի եւ հիմնականում ձեւավորելով ժողովրդավարության մի մոդել, որը կարելի է անվանել ավանդական կամ դահլյանողական ժողովրդավարություններ, այստեղ այլևս չեն ուզում ընկալել այն նյութ իրողությունները, որոնցով որ հրատանում է ժամանակակից Արեմուտիքը: Խոսք միասեռական այլու, հազարամյակներով արթել են և բեմուտիքի եւ Արեմուտիքի խաչմերուկու Այդիս էլ գոյացել է մեր փոքրիկ, բարուուն բաղաբակրությունը, արեմյա եւ արեմյան արժենների սինթեզի աղյունիւմ: Վիճաբանությունների հարց թե դրանցից որն է գերակօռում: Բա անվիճելի է, որ մենք կաշենու ենք մի հնագույն ժիշտոնեական արժեններին փնտենու ենք ժամանակակից բարդ խառը աշխարհում գաղափարական դաշնակիցներ, որոնց համար այդ աժեններից հրաժարվելն անթույլատելի Եվրասիական սնտեսական միությունը ու երկար ժամանարի ումի անցնելու որդեսզի շահագրքի բոլոր մասնակիցներին մատելու ինտեգրման ավելացար ասիժանների մասին, ասենք երրորդական ժամանարիկ: Բայց դա զից էլ դարձ է, որ միայն սնտեսական կաղեռով դայամանավորելը մեր համա

յերս, հազարամյակներով աղբել են և
րեմուտիքի եւ Արեւելի խաչմերովու
Այդիս էլ գոյացել է մեր փոքրիկ, բա-
ռուոյն բաղաբարությունը, արեմյա-
եւ արեւելյան արժեների սինթեզի ա-
ղյունում: Վիճարանությունների հարց
թե դրանցից որն է գերակշռում: Բա-
անվիճելի է, որ մենք կաշչելու ենք ճ-
ինագոյն թիստոնեական արժեներին
փնտելու ենք ժամանակակից բարդ
խառը աշխարհում գաղափարակա-
դաշնակիցներ, որոնց համար այդ ա-
ժեներից հրաժարվելն անթույլատելի
Եվրասիական սննդական միություն-
ութեա երկար ժամադարի ունի անցնելու
որդեսզի շահագործի բոլոր մասնակի-
ներին մատելու ինտեգրման ավել-
քարձ ասիժանների մասին, ասենք ե-
րողական ժամադարինվ: Բայց դա
զից էլ դարձ է, որ միայն սննդակա-
կադեռով դայմանավորելը մեր համա-

մեր հասարակության մեջ սպասվում են ոչ կատակային, լարված բաղդավական բննարկումներ: Սա էլ նօսանակում է, որ այսօր, երբ գլորալ բացասական ազդակների ներգործության դայնաններում դանդաղել են ինտերացիոն գործընթացների բննարկումներն ու աղագային միտքած ուսումնասիրությունները, իսկական ժամանակն է մտածելու ոչ միայն ընդիհանուր սննդսական տարածքը կատարելագործելու, այլև ընդիհանուր տեղեկատվական եւ հումանիտար տարած ունենալու մասին: Նոյն դժվարությունը կարելի է ընկալել երկու կերպ: Առաջին՝ իննադարդիքակավեճ է, էղուսական մղումներով առաջնորդվելը եւ միայն իր (սվյալ դեմքիւմ՝ իր հասարակության) մասին մտածելը: Երկրորդ՝ համատեղ ուժերով, համատեղ ծախսերով եւ նստերը միատեղելով աղագայի կենսունակ կառույց ստեղծելը է: Յիշա,

Քաղաքակրությունների բախումը,
հիմնարար արձեստերը և Եվրասիական
ինտեգրումը

մուսնությունների օրինականացման
միասեռական ընտանիքների կողմից են
թխաների որդեգրման հրավունքների, սե-
ռերի հավասարության սկզբունքի ընկալ-
ման եւ սրա հետ կաղված խնդիրների
ողջ համակարգի մասին է: Բայց Եվրա-
սիական տարածքի հասարակությունները
հակադրվում են նաև բազմանձակու-
թային խաղաքակրթություն ստեղծելու Եվ-
րոպական արդեն վիճելի համարվող
փորձին: Գաղտնիք չէ, որ այս թեման լար-
վածության եւ աշխույժ բնարկումների
առարկա է հենց մերօյա Եվրոպայում:

Մեր հայ ճանաչված բաղաբետներից
մեկը իմաստուն կերպով իհմնավորել է
որ Եվլասիական տարածի հասարակու-
թյունները հաճախմբող, բոլորի հան-
ընդունելի գաղափար կարող է լինել խո-
րին հարգանքը յուրաքանչյուրի ինքնա-
կազմակերպվելու իրավունքի կենսա-
գործման, մեր դետուրյունների ժողո-
վուրդների տարբեր կրոններն ու մօճակութ-
ները խնամքով դահլիճնելու եւ զար-
գացնելու հանրելոց: Եթէ մի խան տար-
առաջ մեզ անվանում էին տանջիտային
դետուրյուններ, նկատի ունենալով, ո-
մենք շարժվում ենք խորհրդային հան-
կարգի դեմի ժողովրդավարական հա-
սարակություն տանող ճանապարհով, ա-
ղյա այսօր ակնհայտ է, որ տարբերություններով հանդերձ, ամուր հաստաված են
դասական կամ ավանդական իմաստուն ժողովրդավարական և սարդարական կազմակերպությունները:

գործակցությունը, առանց մարդկայի գործոնի, ընդհանուր բաղադրական արժեքների գեներացման, առանց հրամանիցաւ հաճազործակցության նորեների նշականան, այդ ինտեգրման հեռակար հաջող չի լինելու:

Ընդհանուր արժեքների
հարցը

Ուսական կայորթյան եւ ԽՄՌՄ դասմությունը բարդ եւ դժվարին է եղանակ Սեն Վեցի նշեցին Դայրենական մեջ դատերազմում Մեծ հաղթանակի 70-ամյակը: Սա 20-րդ դարի ամենասարսակի դատերազմում համատեղ հաղթանակի եւ համաշխարհային բաղադրամական մեջ միասնական ներդրման և մենավար օրինակն է: Դայրենական ասում, որ այդքան հաջողված օրինակներ մեր դժվարի դասմության մեջ էլ չկան: Բոլորն են իրավունք կում խորհրդային դասմության առաջին տարիների ժամանակը, միլիոնավոր մարդկանց սովորական ասումը կոլեկտիվական մանաւորության մեջ էլ չկան: Բայց մենք հայենք, այդ ու մենք չենք չափանալով, գիտենք նաեւ, որ այս սովորական ասումը կայացանք, ինչպիսին որ կայացանք դեռ կիմնականում խորհրդային տարրերի արդյունք է: Մեր ժողովունիք, արքայի հարցում 60-ից 80 տոկոսը պատճենագործ դարաւուն է եւ վասահում է Ուսասանին: Սակայն հարցումներ կազմակերպությունը մեր երիտասարդության, մասնավորապես ուսանողության շրջանում արեւմանեցների եւ ռուսամետների հարաբերությունը մոտավորապես հավասար է: Սա նշանակում է, որ 10-15 տարեկան երեսն, երբ Եվրասիական ինտեգրացիոն գործընթացը, լավատեսական սցենարը դիմում հետապն ապրուածում կատարվի:

մեր դժվարին օրերում, մի աներեւոյք դայլաց կա այս մոտեցումների շուրջ՝ թէ Ռուսաստանում, թէ նրա հաշմակիցների շրջանում:

**Քաղաքակրթական բախման
հնարավոր հետևանքների
հարցը**

«Սար դատերազմ 2» կոչված այս նոր իրավիճակը սիմուլ է մտածել հնարավոր հանգուցալուծումների մասին: Աշխարհում տարբեր ձայներ են հնչում, թե մենք մոտեցել ենք նոր հանաժամարհային դատերազմի: Կանխատեսումներ են արվում, թե Արեւմուսիք եւ Ռուսաստանի միջեւ բռլոր երկրներում, Բալթիկ ծովից մինչեւ Կասպից ծով հնարավոր են բաղադրական ցնցումներ: Այս կանխատեսումները սիմուլ են մեր հասարակություններին զարգելու եւ մտածելու կործանարար ցնցումներից խուսափելուն ուղղված բաղադրական բայլերի ու հասարակական հաճախնթճանան հնարավորությունների մասին:

Թուրբական իշխանությունների անհանգստություններն ավելացել են: Թյուրբական աշխարհում իր առաջատար դիրքն աղահովելու ջանաբերի արդյունունում Անկարան հասավ լոկ սեփական երկրում աղակայունացման եւ հեղթական «գոլնավոր հեղափոխության» մեծացող սպառնալիքի: ճիշտ է, որ այս անգամ այդ հեղափոխությունը կը կարի ազգամիջյան դայ-բարի բնույթ:

Այս մասին, որ հաւաքարես Թուրքիայի տարածով է անց-նում «Խալանական ղետու-թյան» գրոհայիններին նյութա-կան օգնության հիմնական հոսքը, չի խոսում թերեւս միայն Թուրքիան եւ դա, ինչը զարմա-նալի է, բոլորկան է ԻՊԻ եւ Բաշար Ասադի սիրիական կա-ռավարության զորերի դեմ դայ-ֆարին ԱՄՆ-ի կողմից ցուցա-բերվող օգնության բողով։

Անկարան ակտիվութեն աջակցում է (Վաշինգտոնի ամբողջական աջակցությամբ) սիրիական ընդդիմությամբ: Սիրիական ընդդիմադիր խմբավորմաների՝ Դանուն ժողովրդակարական փոփոխությունների ազգային կոորդինացիոն կոմիտեի կենտրոնակայանը գտնվում է Թուրքիայում: Կակ այդ ընդդիմության շարքերում ինչ չեն «Խւլանական դետության» գրոհայինները: Նրանք ժամանակ առ ժամանակ «բույն են դմում» Թուրքիայի տարածքում, որտեղ նրանց հաճար վաղուց գոյություն ունեն միանգամայն օրինական «հանգստյան հենակետեր», ինչպես նաև ճարգումային ճամբարներ սիրիական վերոհիշյալ ընդդիմադիրների համար: Թուրքիայի մեծ թվով բաղադրիչներ կրվում են Բաշար Ասադի հակառակորդների կողմում: Եվ հենց Թուրքիայով է անցնում ԻՊ նոր կողմնակիցների հիմնական բարական ամբողջ աշխարհից: Նման հզոր տրամադրության-լոգիստիկ կենտրոնի կարգավորումը անհնար կիմներ առանց դրսից հրահանգի եւ աջակցության, եւ առանց Թուրքիայի դաշտունական իշխանությունների թողծվության: Ահա այստեղ առաջին դիման են զայխ Սոմիակ տան հետարքությունները, որը աշխալութ դայլար է նղում Բաշար Ասադի ունչ: Աս նաև ինքը է

րում են ԻՊ-ի հակառակորդների կողմից):

Որդերի երազանքն իրենց տեսության մասին, այդ թվում նաեւ Թուրքիայի տարածում, ինքնավարության միջոցով Անկարայի գլխավոր հիմնախնդիրն է: Այն խորացել է Իրավյան հականարտության սկզբից, երբ ԱՄՆ-ը ակտիվորեն օգտագործում էր բրդական ուժերը Սադամ Չուսեյնին տաղալելու համար: Քիմա Իրավյան և սիրիական բրդերը բացահայտ կերպով մատակարարվում են ԱՄՆ-ի եւ ԵՄ-ի կողմից «հսկանական դեսության» դեմ դայլարելու համար: Իսկ դա բոլորովին ձեռք չի տալիս Թուրքիային, որը լրջութեան մտահոգված է բրդական ու-

Այսեղ նախադրյալներ են երեւանի քուրդական ստեղծելու համար:

«Խաղաղություն եւ ժողովրդավարություն» կուսակցության հաճանախագահ Սելյա հեթքին Դեմիրքասն արտես հայտարարություն է արել, որ բացառում է ԱԶԿ-ի հետ կոպականական ստեղծելու հնարավորությունը: Նա հայտարարել է «Նախագահի գործադիր իշխանության եւ դիկտատուրայի մասին բանավեճեր այս ընտառարություններով մոտեցել են ապահովարին»: Իսկ դա չէր կարող նշանակել այլ բան, բայց որ դեռ կը կսեն ձգտել սեփական բաղադրական նկրտումներն իրականացնելու: Գուցե նաև հնարա

• 5 •

խառավորական կուսակցությանը դրս բերելի իր զինյալների ջոկանները բնակավայրերից որմեսից թույլ չտվեն գրեթե բարձրացիական անձանց շրջանում թուրքական ավիացիայի հարձակումների արդյունքում Եվ միաժամանակ մեղադրել թուրքական իշխանությունների իրավի եւ Սիրիայի տարածությանը օրյեկտների հարվածներ հասցնելու գործում:

տանում «Ժողովրդավարական
միություն» կուսակցությունը, ո-
րը կաղված է Թուրքիստանի
աժխատավիրական կուսակցու-
թյան հետ եւ ռազմական գործո-
ղություններ է վարում Սիրիա-
յում ԻՊ-ի դեմ, արդեն վերահս-
կողության տակ է առել սիրիա-
թուրքական սահմանի մոտ 400
կիլոմետր:

Ուշարավ է, որ այդ «բոլֆերային գոտու» ստեղծման զաղափարը Յոյուսիսաւանցան այսանում բոլոր գործընկերները չեն, որ դաշտապահները կամ վճռականացնեն դեմք է համրեն եկել Գերմանիան, որի տարածումը հնչյուն հայտնի է, ասք իր են բնակվուն, որոնք դժվար են հավանականացնել այս աշխա-

Նախազսի Երդողանք, կրնական արմատականությունը եւ բրդական զործունք

ԺԵՐԻ ՈՒԺԵՂԱԳՄԱՆՔ ՍԵՎԻԱԿԱՆ
ՏԱՐԱԾԻՄ:

Վերջեւ Թուրքիայում կայացած խորհրդարանական ընտրություններում Երկիր հարավ-արևելյում նախագահ Էրդղանի «Արդարություն եւ զարգացում» կուսակցությունը ծանր դատություն կրեց՝ ընդհանուր առնամբ զբաղեցնելով խորհրդարանի 550 տեղերից միայն 256: Այնինչ դատմության մեջ առաջին անգամ խորհրդարան մտավ դրամետ «Խաղաղություն եւ ժողովրդավարություն» կուսակցությունը, որը սացավ ընտրությունիր ձայների 12.8 տոկոսը: Դիտողներն արդեն նույն են, որ վերջին մի խանի տարիներին ընդդիմադիր կուսակցությունները պկսել են դուրս մղել «Խաղանական դեւության» հետ բարեկամություն խաղաղող Էրդղանին: Ուսագրավ է նաև, որ դրաբանակ խուռագույն խաղափոմ Դիարքեֆիրում վվեարկել է

բավոր դաշնա սեփական ղե-
տություն ստեղծելու:

Այստեղում Անկարայի մուտքը սիրիական հակամարտությունը դրա ակտիվ ռազմական փուլում դաշնուն է բրական ուժերի օդից ոչնչացում Թուրքիայի սահմաններին հարակից բոլոր տարածներում։ Դա թույլ կտա դաշտնական Անկարայի կարծիքով, բացառել դրսի ուժերու թուրքական բրերին աջակցելու հնարավորությունները։ Առաջին հերթին խոսքը Ռումանական պարուրության սիրիական բրերի եւ «Սիրիական ազատանակի» դաշինի մասին է Թուրքիայի ռազմական գործունեությունների մեջ ներգրավելու դահից սկսած առաջին գործը թուրքական ռազմաօդային ուժերի հարկածներն են ինչ Քյուսիսային Իրաֆում բրական որիթերին։

Դրանից հետո իրավյան քուր-
դիսանի կառավարությունը
կոչ է արել քուրդիսանի աշ-

բաղադրում ահաբեկչական գործությանը:

վում է սիրիական սահմանը հարեւանությամբ։ Զնայած Թուրքիայի նախագահը փորձել է մեղադրել դրանում «հայանական մետությանը», ԻՊ-ն ինքը չի հաստառում իր կազմը դատահածի հետ։ Թուրքիայի նախագահը ՆԱՏՕ-ի արտակարգ խորհրդակցության ժամանակաշրջանակությանը է թուրք-սիրիական եւ թուրք-իրավյան աճրողական սահմանի Երկարությամբ «բուժված ֆերային գոտի» ստեղծելու գաղափարը։ Եվ չնայած դրա դատանական դատարար համարվել է Թուրքիայի սահմանադրության մոտ իր գրնայինների ակտի հիմքում գոտի ստեղծության ամենաբարեկանության համար քողականության համար քրաքանակական սահմանադրության համար պահանջական առաջնահատիք է, ինչողեւ նաեւ ձգտումը վերահսկողության տակ դահելի բնուրով բնակեցված բոլոր տարածքները։ Սիրիական Զուրդիս

Ծովականների նման որոշմանը: Ըստ էղայան, այսօր Թուրքիան բախվել է ոչ միայն արտաքին սպառնապիի հետ ի դեմս վերահսկողությունից արդեն դուրս եկած ԻՊ-ի, այլև ԱԵՐԻ հիմնախնդրի՝ ի դեմս բրդական գործնի ուժգնացման: Երկրու ահաբեկչական գործողությունների այլիից հետո արդեն սկսվել են մեծածավալ ռեյներ, որոնց ժամանակ ձերբակալվել է մի քանի հազար ճարդ: Նրանց շարժում են ոչ միայն ԻՊ գրիհայիններ, այլև ԶԱԿ-ի ներկայացուցիչներ: Թուրքական բանական գործնաթացի մեջ «Խաղաղություն» եւ ժողովրդավառություն» կուսակցության ներգրավումը եւ հակակառավարական տրամադրությունների աջը դրդնակ ցցաններում կարող են հաճախեցնել անքողջ Երկրում լուրջ աղակայունացման: Խոկ դա նշանակում է նախագահի երրողանի՝ արմատական կրթական ուժերի հետ իշխանությունը դահելու համար հարաբերվելու բազմամյա փորձերի ամբողջական ձախողություն:

Հայ հավանական է, որ Թուրքիայում ներփակությունը կարող է սկզբունքութեան փոխել դաշտունական Անկարայի բազմանյա բաղադրականությունը: Գաղտնիք չէ, որ Վերջին երկու տասնամյակներում հենց Թուրքիան է հանդես եկել (իհարկե, ոչ դաշտունադիւն) որպես ողջ թյուրքական աշխարհում արմատական ուժերին ցուցաբերվող բարյական եւ նյութական աջակցության հիմնական աղբյուր: Առաջին հերթին Կենտրոնական Ասիայի եւ Աֆղանստանի տարածում: Ըստ էության, Անկարան փորձել եւ փորձում է ստանձնել այդ տարածաշրջանի բոլոր դետուրպուներում կարծիքների առաջնորդի եւ բաղադրականության «ընադիւնի» դերակատարությունը, դրանով մեծացնելով սեփական միջազգային ազդեցությունը աշխարհում: Սակայն այժմ Անկարան ստիլված կիլինի երկար եւ ցավագին բանդելու այն բարդ կծիկը, որը գոյացել է Թուրքիայի նախագահի վարած բաղադրականության արդյունքում:

ԱՐԱՄ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

ԱՐԾՎԻ ԲԱԽՉԻՆՅԱՆ

Պատմություն դարձավ Վենետիկի «Պո-Արախ» ընկերակցության կողմից Կա Ֆոսկարի հաճախաբանում կազմակերպվող հայոց լեզվի եւ մշակույթի ամառային խոսացյալ դասընթացի եւս մեկ տարին: Այս տարին հորեցյանական էր, լրացավ դասընթացի Երեսնամյակը: Կա՞ արդյո՞ Սկիյուռին մեկ այլ հաստառություն, որը Երեսուն տարի անընդեզ հանդես գա նման նախաձեռնությամբ: Ինչդես նույն է դասընթացի հիմնադիր, **Գերադայնա Լետին արք. Զեֆիյանը**, առաջին տարին իրենց մատուցում, անուուժ, չէր անցնում, որ անառային դրոցը կիսանի Երեսնամյա հորեցյանին, որ կիմեն այլ զարգացումներ եւս: Դիմնականում եվրոպահայերի համար նախատեսված դասընթացը տարեցարի աճեց, ընդլայնվեցին դասավանդվող առարկաներ,

Չորրես մի փոքր հաներգ իսա-
լաբնակ դուդուկահար **Արամ Ի-**
փեթյանի և կիթառահար **Սա-
սիմո Նալբանդյանի** կատա-
նամբ:

Դասընթացի մասնակիցներն առնվազն երկու անգամ հնարավորություն են ունենում ներկա լիմել հայկական դասարագի: Այս անգամ առաջին դասարագը մատուցվեց օգոստոսի 9-ին, Վենետիկի Սուրբ Խաչ հայ կաթողիկե եկեղեցում, որն Արևմտյան Եվրոպայի հնագույն հայկական եկեղեցին է (թե՛ւ ոչ հայ ճարտարապետական ոճով): Պատարագն ավանդաբար մատուցում է Գերադաշտական Լեռն Զելիյանը, որը հանդիս է գալիս հայերեն եւ անգլերեն խարոզով, իսկ Երգչախումբը կազմված է լինում դասընթացի ուսուցիչներից եւ ուսանողներից: Երկրորդ դասարագը լինում է Սուրբ Ղազարում՝ Աստվածածնի վերափոխման տոմին, որի ժամանակ կատարվում է խաղողօրհնելը: Պատարագից հետո այգում Մխիթարյան հայերի

Վերջերս հսալացի ընթերցողի սեղանին է դրել Սայաթ-Նովայի հայերեն տաղերի հսալերեն թարգմանության հատորը: 18-րդ դարի հայ մեծագույն աշուղբանաստեղծի մասին անգլերեն համակողմանի գեկուցից հետո Միլրունյանը ցուցադրեց Սերգեյ Փարաջանովի «Նոան գումը»:

Ուսուցիչները

Հայ ուսուցիչներ են եկեղեցացել այս երեսուն տարիների ընթացքում, ամեն մեկն իր լունան է ներդրել ընդհանուր գործում, սակայն վերջին տասը տարում գերադասացած Լեւոն Զերիյանին հաջողվել է ստեղծել ուսուցիչների կայուն կազմ: Գերադասացան իմքը, գիտական մեծ վաստակի կողմին ունի նաև ճանկավարժական մեծ փորձառություն՝ տարիներ շարունակ դասավանդելով Կաֆուկարի հանալսարանում, իսկ ամառային դասընթացի նրա դասամաները, լինեն հայոց լեզվի թե հայ արվեստի դասմությունից, վերածվում են

Ինտելեկտական հանալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի շրջանավարտ): Ինչդեմ ետևում ենք, ինչդեմ ամենուրեք, այստեղ եւս արեւմտահայերենի դասավագությունը Պոլսում եւ Մերձավոր Արեւելքում ծնվածների ձեռքին է: Ինչպիսի՞ն կինի վիճակը մի երկու տասնամյակ անց. նախընթառում են այս մասին չնտածել: Այս տարի հայերենի ուսուցիչներին միացավ նաեւ արեւելքագետ, քանասիրական գիտությունների թեկնածու **SnrF Դալալյանը** (Դայաստան-Ֆրանսիա), որը, չնայած արեւելքահայ լինելուն, նույնչափ կարծ է նաեւ արեւմտահայերենի մեջ:

Իտալուիի **Բենեդիտսա Կոնժինը** դասավանդում է գրաբար: Այս, այս, իտալուիին, որը չափազանց սիրում է մեր լեզուն, իին ու նոր գրականությունը, մշակույթը, որը գրաբարի գիտելիները խորացրել են ուսումնասիրելով եւ ատենախոսություն դաշտանելով Դավիթ Անհաղթի վերաբերյալ... Նրա ամուսին՝ Երեւանի կոնսերվա-

դական արվեստների դասություն, երեմն նաև՝ լեզվի դասեր): Նկատ ունենալով նախորդ տարվա փորձը՝ դարձյալ դասաժամներից մեկի ընթացքում ցուցադրեցի Արման Մանարյանի «Տժվիկ» կինոնկարը, որը կրկին խանուալատեց հայ կինոյին անհաղորդ մնացող արեմտահայության նոր սերնդի ներկայացուցիչներին, որոնց հաճար ավելի բան հաճելի էր արեմտահայերեն ֆիլմ դիտելու...
Դասընթացն ունի իր «գնդի որդիներ»: Բենեթեսայի եւ Արամի փորիկներ՝ հայախոս Գաբրիելը եւ տակավին չխոսող Նարեկը, հանճնիհամուր սիրո առարկան են: Իսկ Սոսի Սուսանյանի որդին՝ Նարեկ Տետյանը, որ մօսադես մոր հետ գալիս է Վենետիկ, այս տարի գրավոր հայերներին միջամտելու ջանի էր գործադրում: Բուդապետում ծնված եւ մեծացող ճանչով կը հորը հեռախոսով ցամացեց ավետել. «Հայրիկ, թեզի լաւ լուր ունիմ յայտնելու հայերն այրութենը լմնցուցի...»:

ՎԵՆԵՏԻԿԻԼՅԱՆ ԴԱՍՐԱՐԱՋԻ ԵՐԵՍՆԱՄՅԱ ԵՐՊԸ

Նրան մասնակցելու սկսեցին գալ Հայաստանից, մինչեւ անգամ՝ հեռավոր Չինաստանից ու ճաղոնիայից... Դասընթացը տևի է ունենում ձիւս վայրում՝ Եվրոպայի սրում, նմանը չունեցող մի խաղաղում, որը հարուս հայկական ավանդներ եւ հայկական շարունակական ներկայություն ունի (բավական է ներ Վենետիկի բիենալեի կողմից հայկական տաղավարին այս տարի «Ուսկէ առյուծ» զիշավոր մրցանակի ընդունումը): Իր բնույթով եզակի այս դասընթացի նորատակը սոսկ արեւմտահայերենի դահլյանում չէ, այլեւ հայ մշակույթի սարծումը, հայաշխարհին հոլոզող հարցերի արծարծումը, աշխարհացիկ հայության եւ հայերենով հետարքրվող այլազգիների մի յուրօհնակ ցանցի ստեղծումն ու զարգացումը: Խոկ նրանց թիվը վարուց անցել է հազարը, նրանց մեջ կան այսօ աշխարհի տարբեր երկրների հայագիտական աճրինների աշխատակիցներ, իրենց արմատները փնտրող սկիզբանայության տարբեր սերունդների ներկայացուցիչներ, նարդիկ, որոնց դարձարքները հետարքրվում են հայոց գիրը, լեզուն, արվեստը, դասմությունը, անձինք...

կողմից տվում է ավանդական հյուրասիրություն, որին մասնակցում են բոլոր ներկաները, որոնց մեջ լինում են աժխարհի տարբեր երկրներից Ադրիատիկ ծովի ափին հայտնված հայորդիներ...

Գերազայծառ Զեֆիյանը դասընթացից բացի կազմակերպում է տարբեր միջոցառումներ, հիմնականում՝ դասախոսություններ, որոնք տեղի են ունենալու երեկոները, դասմական Կանոնեց թաղանասում գտնվող Արացիա կոչվող հանրակացարանի ներին դարձեցնում: Տեղադասանության հարյուրամյակի տարում նա հանդես եկավ երկու բանախոսությամբ (հայերեն, անգլերեն ամփոփումներով): Իր բանասիրական, փիլիսոփայական, դասմագիտական եւ այլ կարգի ուսումնասիրությունների կողին Զեֆիյանի ուսադրության կենտրոնում մշակութեան եղել է մատե-

A black and white group photograph of approximately 25 people, mostly young adults, posed in three rows in front of a large, leafy tree and a light-colored building. The group is dressed in casual attire typical of the early 1990s.

Որի՞ն հիշես, որի՞ն չիհետ...
Եթե զայխ են ամառը հայերեն
ստվորելու՝ ուրեմն մեծ մասամբ
արժանավոր մարդիկ են: Այս
տարի տասներեք երկրից էին՝ Ի-
տալիա, Ֆրանսիա, Բելգիա,
Ավստրիա, Հունգարիա, Ծեր-
գարիա, Ծվեդիա, Ռումինիա,
ԱՄՆ, Կանադա, Հայաստան,
Թուրքիա, ճամոնիա: Այդ, ճա-
մոնիա, բայց ոչ ճամոնացի:
Նրան՝ Ֆիլիպ Լուսարելյանին
իրավամբ կոչում էինք ճալո-
նահայ, բայն որ Ֆրանսիայում
ծնված եւ ԱՄՆ-ում բնակված
Ֆիլիպն արդեն բան տարու ա-
վելի է՝ բնակվում է ճալոնիա-
յում, որտեղ անգերենի ուսուցիչ
է: Այս աշխույժ, կատակասեր
անձնավորությունը հիսուն տա-
րեկանից հետո հանկարծ որոշել
է ստվորել նախնիների լեզուն...

Եվ իսկապես, ինչ կարեւոր է
տարիքը: Նրանից շատ ավելի
մեծ է իտալացի լեզվաբան **Ստր-
օն Պիելչին**, որը իր ժիրաբե-
տած լեզուներին ցանկանում է
հավելել նաև հայերենը: Ավե-
լին, այդ գործում նրան միացել է
կինը՝ **Վինչենչինա Ֆլորան:**
Անհնար է չուրախանալ՝ տեսնե-
լով այդ տարեց գլուխին ուսանո-
ղական սեղանի դիմաց նստած,
մեւրուսան ուերա հետեւս:

Հայերեն սովորելու շարժա-
ռիթմերը տարբեր են: Միլանցի
գեղեցկութիւն էլիզա Գամբե-
տինին դատասվում է ամուս-
նանալ հայի հետ եւ ցանկանում
է ոչ միայն խոսել, այլեւ դարել
հայերեն: Ոիմնիի բնակչութիւնի
Սառա Ակարդելինին հետաք-
րված է հայ դարականոն գրա-
կանությամբ, իսկ Յոզոնում
բնակվող **Նաիրի Սերկադան-**
սին ոչ միայն շահագրգութած է
ուսանելու իր հայ մոր լեզուն,
այլև, լինելով դատարան, ու-
սումնասիրել է հայ հեղափո-
խական շարժումների դամու-
թյունը: Զազա հոր եւ բելգիութիւնի
Տաճարութեան օրը կամ Տաճարութեան օրը

Միջազգություն

Օգոստոսի 6-ին Կա Ֆուսկարի համալսարանում տեղի ունեցավ դասընթացի երեսնամյակի ակադեմիական նիստը: Ըստերցվեցին ընորհավորագրեր աշրեր երկրներից, նաև՝ Հայաստանից, մասնավորապես՝ Գիտությունների ազգային ակադեմիայից: Յյուր բանախոսը Պորտուգալիայից հատուկ հրավիրված դատարան, դրկուր ռազմիկ Փանոսյանն է՝ Գյուլբենկյան հիմնարկության հայ համայնքներ բաժանմունիքի մասնակիությամբ, որն իր անգերեն-հայերեն գեկուցի մեջ արծարծեց հայության ներկա հանգրվանին առկա մի շարժ խնդիրներ: Քին-նական բանախոսությանը հա-

նակրությունը եւ մարտահրավերները: Աղրիի 12-ին Հոռոմի Սուրբ Պետրոս եկեղեցում ոգեկոչումը, նրա ազդեցությունը եւ հետեւությունները» եւ «Պահանջամարտության հայեցակարգը. Վերլուծության փորձ»: Արեւմտահայության ժառանգ մասնակիցների (եւ ոչ միայն նրանց) շրջանում այս երկյթները, բնականաբար, արիք սկեցին աշխույժ ֆնարկումների...
Երրորդ դասախոսությամբ հանդես եկավ Կա Ֆուսկարի համալսարանի համեմատական գրականության դրոֆեսոր Պաուլա Միլդոնյանը, միջազգային չափանիշով հեղինակավոր մի գրականագետ, որը

(Ծինչել անգամ՝ Գարունում, Չինասանում), իսկ ահա վենետիկյան դասընթացում նա ուսանողների բարձրագույն մակարդակին ծանոթացնում է իր նախընտրած սփյուռքահայ գրողներին, քանի որ ինքը եւս բանաստեղ է՝ անգիշագիր եւ իհապօք...)

Յայոց կազմի դասերը դարձ-
ղում են ծնունդով դոլսահայ
փարիզաբնակ **Պարետ Մանուքը**
(դասընթացի ուսուցիչներից ա-
մենամեծ սաժ ունեցողը),
ծնունդով իւսաբցի, դարձալ
փարիզաբնակ **Ողջիկ Թա-
ճյան-Արամյանը** եւ ծնունդով
հալեղցի բուդապետաքանակ
Սոսի Սուսանյանը (Երեւանի

ղորդակից է դարձնում հայազիտական առարկաների եւ սարբերկությունների նրանց հայրենակիցներին, այլև համայնքական ժամանակակիցներին ծով ժառանգությանը: (Երանի թե սփյուռքահայ շատ վարժարաններ հետեւեին Մարտիրոսյանի օրինակին): Անեն տարի նրան ընկերակցում է վարժարանի ուսուցիչներից մեկը. այս տարի երկրորդ անգամ խճին ընկերակցել է ժարան ուսուցչութիւն Սուլավանա Միլտոնյանը (Ծնունդով լիբանանական):

Ավելացնեմ, որ տողերիս հեղինակն էլ արդեն իններորդ անգամ մասնակցեց դասընթացին (առարկան՝ հայ կատար-

Ազգային արժեների գիտակունով աղբող սփյուռքահայ մեր որոշ հայրենակիցների համար լեզվի հարցը միշտ առաջնային է եղել, որքան էլ դրա դահլիճանման դժվարություններին օսար միջավայրում, այնուամենայինիվ, մատակարական մի հատված միշտ հետամուս է եղել դրան՝ ուշադրության կենտրոնում դահելով ոչ միայն Տեղի՝ համայնքային, նաև՝ հայաստանյան լեզվական իրականությունը: **Պետք թերզյանի** «Դայոց լեզուն ԴՐԻ մէջ վարանդի՞» հոդվածի վերնագիրը բանաստեղծական վերիիշեցումի է սանում «...Ու հնչում է որդես աղոթ / Արթա-

բաններ, մտավորականներ, լրագրողներ բազմիցս բննադատել են: Իր հոդվածում Պ. Թերզյանը հատուկ ժեօւարդում է լեզվական մեր այսօրվա իրականության մեջ օսար բառերի մեծաբանակ գործածությունը, ի մասնավորի՝ դաշտնական շրջանակներին ուղղված եւ դետական կառուցների անվանումներին վերաբերող: Հոդվածը ժամանակին տոպագվել է սփյուռքահայ մամուլում («Ադագայ» (Մոնթեալ), «Նոր օր» (Լու Անջելս), «Զարթօն» (Բեյրութ), «Մարմար» (Պոլիս), «Արեւ» (Կահիրե), «Նոր Յառաջ» (Փարիզ), «Ազատ օր» (Արենֆ)), նաև՝ «Ազգ» թերթում:

Իրավասու կինի այս եւ հարանձան հարցերին ըստ անհրաժեշտության ընթաց տալու եւ օրենսդրության մեջ մտնում է:

Պետք թերզյանը, բնույթով իր յուրաքանչյուր առաջարկին ու գործին նախանձախնդիր, նույնիկա լով, որ չնայած այս առաջարկը նախկինում էլ եղել է, նաև իրավագելք առկա, սակայն չգործող Տերմինարբանական համանաժողովին, դաշտասահմանի անհրաժեշտությունը հիմնավորում է ել ներկայ այն հանգանակներից, որ առաջարկված բառերը չեն վերաբերում Տերմինաշխնության խորհրդի գործառույթի մեջ մնանումը եւ ենությունների ու ընթանումների հայերեն համարժեք գտնելու համար:

ՊԵՐՃ ԹԵՐԳՅԱՆԻ ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԱՐՃԱՎԱՆՄԱՆ

յական ու լեզու»: Դայտենիքը, լեզուն, կամ մեկ այլ բան սիրելի են միայն հեռվից, եւ կորցնելուց հետո՝ է դրանց արժեքը գիտակցվում: Գուցե.- սակայն ոչ այն անձանց վերաբերություն ու գործելակերպում, ում համար այս արժեները գոյության հիմք ու կենսաձեւ են: Պերճ թերայանը մեր այն մտավորականներից է, որն իր գործունեության սլաքը մշտադաս ազգային կենսական հարցերի մտահոգությանն է ուղղում՝ մամուլ, հրատարակչական, կրթական գործ, բարեգործական ծրագրեր եւ այլ: Երկար տարիներ լինելով ՀԲԸՆի գործունեությունը կազմուել է մասնաւոր առողջապահության և պահպանի առաջապես ազգային նշանակությունը:

Արտահայտելով արեւմտահայերնի ներկա վիճակի եւ դրա դասձառների մասին իր զգայական, միաժամանակ սրափ վերաբերնութը՝ հեղինակի մտահոգությունն ուղղված է արեւելահայերնին եւ նրա անաղարտության դահղանությանը, որ թեեւ գտնվելով դեւական հովանավորության ներք, սարհներ շարունակ ենթարկվում է սարաբնույթ աղավաղումների՝ ոչ միայն անհատական, հասարակական խնդրերի ու ժերտերի (որը չնայած չի արդարացվում, այնուամենայնիվ, որուակի վերադահումների է ենթակա), այլև մասուլի, հեռուստաեսության, դեւական-դաշտուական կառուցների կողմից, իսչը հայերնին նախանձախնորդիր լեզվա-

ԱՐՏՅՈՎԻ ԿՈՉ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԳՈՒԻԻՆ ՀԱՍՄԱՆ

Աշխատանքի եւ սոցիալական
(Ընկերային) նախարարություն,
Էկոնոմիկայի - Տնտեսության, Ե-
Ներգետիկայի (Ուժանութիւն) եւ
բնական դաշտաների, Սպորտի
(Մարզական) եւ երիտասարդու-
թյան հարցերի, Տրանսպորտի -
Փոխադրության, Կառի եւ ֆի-
նանսների (Ելեմտական):

Ապա, բանկ-դրամառուն, առևիտունը հաշվետեսական:

Տալսան սահապու որսավաճում անդրադարձ է արված լեզվին՝ որդես բարդ ու հարափոփոխիս հանակարգի, ժամանակի հոլովոյթում՝ սկսած հնդեւրութական նախալեզվից դրա տարբեր զարգացումներին, լեզվական նորանունություններին, Ընդհանուր լեզվում պայմանավորված բառապաշտի հարսացման տարբեր միջոցներին (բառաբարդումներ, նոր բառակերտումներ, փոխառություններ), իսկ ավելի առարկայական՝ օ-

ուստաբը՝ անշահայազգաց յ
թիմակ է բերվում ներկայում
քազմաթիվ բառերի ու հասկա-
ցությունների հայերենացման,
ինչպես՝ լեզվի ներփակ միջոցնե-
րով, այնուև էլ՝ արեւմտահայե-
րենից մուտք գործած: Ըստ էու-
թյան, խնդր առալիս հարցու-
մնում է առկախ, այն դայնա-
նավորելով լայն գործառություննե-
րով օժիված Տերմինաշինու-
թյան խորհրդի ստեղծմանը, որը

Բարձր գնահատելով հեղինակի նախանձախնդրությունը՝ նրան բնութագրելով՝ մայրենի լեզվի ճակատագործ մշահոգ ված ու հետարքրված, առապողությունը՝ մարդ-անհատականություն՝ սեր գոյ Երիցանը իր երկրորդ դասասիստանում գործնականորեն նոր ոչինչ չի ավելացնում. «Տերմինների փոփոխություններ ի գործու է ամեն միայն տերմինարան նական խորհուրդը, որն օրենսդրության անկատարության դաշտում գործուվ, ցավով, չի կարող իր գործունեությունը ծավալել եւ դրանով իսկ առաջացնող խնդիրներին լուծում տայ»:

ԵՎ ՀԱՅԱԾ, ԻԵԼԻՆԱԿԻ ՕԵՐ
ԿԱՅԱԳՄԱԾԲ՝ համաղատաս
խան գերատեսչությունների լե-
կավանների արագ արձագանքին
ու դրական վերաբերնություն, ի-
րականությունը առաջմ ննում |
անփոփոխ՝ շարումակելուն
մտահոգության մեջ դահել հա-
յերնի ծակատագրով հետարք-
ված մտավորականներին:

Պնալ հանդիպման,
սեղմել ձեռքը
և քոյլ ժղտալ

Ենթադրենք փշացել է ձեր տեսի վերելակը: Սա այն դարագայում, երբ դուք աղրում եք բազմահարկի 8-րդ հարկում, աստիճանների հասկածն էլ անգամ ցերեկները մութ-խավար է եւ «կրիսանոց»: Եյ Ենթադրենք, որ դուք ոչ թե հարմարվող բնակիչ եք, այլ նախաձեռնող եւ հարմարավետության զգտող խավացի եւ հետեւարա գնում եք համաժրություն, որդեսքի նախ ներկայացնեք իրավիճակը, աղա եւ դահանցեք (ոչ թե խնդրեք) լուծում: Համաժրությունից ծեզ տեղեկացնում են, որ հարցն իրենց չի վերաբերում (ինչպես անում են բոլոր համաժրությունները եւ բոլոր հարցերի վերաբերյալ), այլ՝ վերևակների վարչությանը, ինչի հետ համաժրությունը կատ չունի, եթե իհարկե հաւաքի չառնենք, որ անցյալ կիրակի ծեր համաժրության դեկավար վերելակի վարչության դեմի հետ գնացել էին Սեւան՝ ընտանիքներով: Այստեղ սակայն դուք կանգնում եք Երկմանի առջեւ քանն այն է, որ վերելակների վարչության դեմին դուք շավ ճանաչում եք, այնտան լավ, որ սամել չեք կարողանում նրան: Երկմանն էլ կայանում է նրանում, որ դուք մտածում եք իհմա արժի՞ գնալ նրա մոտ, ձեռքը սեղմել, ներկայացնել իրավիճակը, լուծում դահանցել, թե՞ թած տեսի վերելակի վրա: «Կրիսի դեղ կառնեմ»: Ենթադրենք գնում եք, ձեռքը սեղմում եք, դեռ թույլ ժողով էլ եք, վերջում էլ զալիս եք տեսն եւ հայտարարում, որ ուսուվ վերելակը կաշխատի: Այսանից հետո, արի եւ տես, որ տեսնում ծեզ «կլոուն» են անվանում, բանի որ բոլորին հայտնի է, որ դուք սամել չեք կարողանում վերելակների վարչության դեմին, եւ բոլորին էլ դարձ է, որ հարցը լուծելու համար դուք հենց նրա մոտ եք գնացել, նրա ձեռքն եք սեղմել, եւ հենց նրան եք թույլ ժողովը (նկարներն արդեն սոցցանցերում են):

Սարդկային առումով գուցե եւ ճիշ կլինեն ձեզ բնատարդողները, եթե իհարկե մի կողմ դնենք, որ դուք, դեմ գնալով ձեր սկզբունքներին, նախասիրություններին, ցանկությանը, սիմպված գնացել եք մեկի մոտ, ում տանել չեք կարողանում, սեղմել եք նրա ձեռող, թոյլ ժողացել եք հանուն հասարակական շահի, հասարակական խնդրի լուծնան: Բայց մի՞թէ այս վերջինն ավելի կարեւոր չէ՝ մարդկային նեղ շահերից, այս էլ՝ այն դարագայում, երբ խսդը վերաբերում է բաղադրականության մասին: Ո՞վ ասաց, որ Մահմուդ Աքասն ու Բենյամին Նաթանյահուն (օրինակ) իրար սիրում են, կամ ո՞վ ասաց, որ նրանք իրար կարողանում են տանել, բայց մարդիկ, մեկ-մեկ հանդիդում են, իրար ձեռք են սեղմում, թոյլ ժողում են իրար:

րոնց գնում են Սերժ Սարգսյանի հետ հանդիդամանը, սեղմում են նրա ձեռքը, թույլ ժողում են, ոչ էլ կոնկրետ դարագայում սահմանադրական բարեփոխումներն են, այլ բաղավականությունը, մարդու բաղաւականությունը, ինչն որի մշակույթից էլ բխում է այն, որ կարելի է (հաճախ էլ՝ ուժու է) գնալ հանդիդաման այն մարդկանց հետ եւ սեղմել ու թույլ ժողալ այն մարդկանց, որոնց տանել չեմ կարողանում:

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

8 Թթվուի Այշան Սյոննեզը աշխատություն է գրման թուրքական բարոնի դատմության մասին, որի մեջ, ինչ- պես հայտնի է, մեծ դերակատարություն են ունեցել հայ գործիչները: Մեկ այլ թթվուին՝ **Մելքոն Շաֆարին**, հետաքրքրում է հայատառ թուրքերն օրականությունը: Եթենիկ թուրքերի մասնակցությունը դասընթացին չղետք է արտառող թվա, հաևկանես վերջին տարիներին Թուրքիայի մասվորական շօջանակներում հայության հանդեպ ազդոյ հետաքրքրության խորապեսկերին:

Ծնունդով հալեցի փարիզարնակ Մակի Թագավառական մասնակիության դեկանը մատուցած է աշխարհով մեկ: Ին հարցին, թե որն է ի տևած լավագույն Երկիրը, Մակին անմիջապես դատասխանում է՝ Հայաստանը: Եթե նա, որդես հայուիի, կարող է այդուն նշանակ, սակայն ինձ զարնացրեց մեխիկական ծագումով ամերիկուի Երին Պինոնի ասածը. «Ինձ համար Երևանն ավելի ֆանտասիկ է, քան Վենետիկը»: Հայ մանրանկարչության ուսումնասիրությամբ զբաղվող Երինը Հայաստանում է եղել մեկ անգամ եւ սիրահարվել է մեր Երկիրն ու ճշակութին: Մաղթենք, որ այդ սերը Երբեմ չնարի մեր իրականության հորի կողմերի դատարով....

հայկական դասընթացի հանդեմ: Արդեն տասը տարի է, ինչ Ուռ-մինհայի հայերի միությունը Վենետիկ է ուղարկում համայնքի խոսումնայի Երիտասարդների. այս տարի եւս ուղարկել եր հինգ հոգու: Ժամանակը ցույց կտա, եթե Նրանցից գոմե մի բանիսը կարդարացնեն իրենց հետ կապված հոլուսերը: Այս էլ Երրորդ տարին Վենետիկյան դասընթացին ճամանակցում են դոլսահայ Երիտասարդ ուսուցիչներ՝ հինգ առջիկ, նաև մեկ տղա: Նրանց Վերաբերյալ տարակույ չունեմ, որ հայկական Վարժարաններում աշխատող այդ ջանասեր, համես, դոլսահայ նկարագիրը դահղանող օրիորդները իրենց սաներին են փոխանցելու Վենետիկում իրենց սովորածը...

Եվրոպա մուսք գրծող փախստականների եւ անօրինական ներգաղթյանների թիվը հասել է Երկրորդ աշխարհամարտի վերջում արձանագրված ռեկորդային ցուցանիշներին: ԵՄ իշխանությունները դահանջում են հավասարացնելու բաշխել գաղթյաններին եւ ընդունել փախստականների թվին առնչվող դարտադրի վիճակը: Եվրոպական շատ դեսություններ դեմ են այդ նախաձեռնությանը: Դրանց իշխանությունները հայտարարում են, որ փախստականների հոսքի ավելացման հաճար մեղավոր են այն դեսությունները, որոնք ճանակցել են մերձավորարեւելյան եւ հյուսիսաֆրիկյան ռազմական հակամարտություններին: Սոցիոլոգները նույն են, որ առաջմն անհնար է գտնել սկյալխնդրի լուծումը:

Ծարունակում է աճել ընդհատակյա ներգաղթյալների թիվը:

Ներգաղթյալների հեղեղ Եվրոպայում

Ու ինչպես է արշազանիում

ზოლუსინ ԵՄ-ისა და რეანიმაციაში გამოვალის მიერ მისამართი 107,5 ჰავარი: ზა ხოვალი ცას է, რან ანგიალ ასრულ ინიციატივაში, ჩატორ- დის ე Grontex მისამართის მიერ დრობას კალიფრონის შტატის ქალაქ სან დიეგოში გრძელდება. სამართლის მიერ დრობას კალიფრონის შტატის ქალაქ სან დიეგოში გრძელდება.

Նախկին սոցելեկոների մեջ միգրացիոն ճանաժամն առավել սրությամբ զգացվում է Հունգարիայում: Այս տարի այնտեղ գրանցվել է ֆաղաղատասան խնդրողների 120 հազար նախնական դիմում: Եվրոպին թաքարական արեւելյան սահմանի մոտ Հունգարիան իր դիրի դաշտառով բնական դարդաս է ներձավորաբեւելյան գաղթականների համար: «Ուղև Սրիր ջոռմը!» թերը մեջքերում է տեղական իշխանությունների այն հայտարարությունը, թե գաղթականները սահմանը հատում են մի բնի տանի տանիակ հոգանոց խմբերով:

Հովհանքի հիմանությունները հայտնաբերվել են, որ Սերբիայի հետ Երկրի 180 կիլոմետրանոց սահմանի հակողությունն ուժեղացնելու նպատակով հավելյալ կազմվ կներգրավվի մի բանի հազար ոսիկան: Հովհանքի անառ մտադիր է խստացնել դաշինքները եւ սահմանի անօրինական համան հաճար դատապարտել մինչեւ 4 տարվա բանտարկության: Հովհանքացիները փառական կանգանեն հովհանքա-սերբական սահմանի եւլավին:

Հունաստանում եւ Իտալիայում արդեն 40 հազար փախստական կա: Իտալիայի իշխանությունները հաճախ վրոշական վերահսկիչ մարմիններին բանից կոչ են արել երկրին օգնել հաղթահարելու գաղթյաների հոսքի հետ կապված ոժևառությունները:

Ներգաղթյալների գլխավոր նորագույն է հասնել սնտեսարդես առավել զարգացած Հյուսիսային Եվրոպայի երկրներ: Նրանց գրեթե կեսը փորձում է հաստավել Գերմանիայում: Այդ երկրում աղասիանելու խնդրանով դիմել է 83 հազար մարդ. դա նախնական դիմումների 40 տոկոսից ավելին: Է Մինչդեռ Լեհաստանում, Զեխիա-լում, Սինաևսկայական գումարները.

յում, Բովարիայում եւ մերձալ
թյան երեք դեսուքյուններում այս
աշխ տվել է ընդհանուր առմամբ
6 հազար դիմում:

1 1 1 1 1

Յյուսիսային Աֆրիկայում», հաստի
տարածել է Սլովակիայի վարչական
մեջ Որպես Ֆիզոն ավստրիական
թերթից մեջին սկսած հարցարկ
ռույցում:

Գաղթականների բաշխման
դեմ է նաև Կենտրոնական Ել Արք
լեյան Եվրոպայի Երկրների բնակ
չությունը։ Զես սոցիոլոգներ
անցկացրած հարցման տվյալները
հաճածայն, Զեխիայի բնակչության
ավելի քան 70 տոկոսը դեմ
ներգաղթյալների բաշխմանը։ Հա
մանման տվյալներ ստացվել ե
նաև Սլովակիայում եւ Լեհաս
տանում։ Միջազգային լրատվամ
ջոցները օգոստոսի 26-ին հաղոր
դեցին, որ Բուլղարիան փակել
Մակեդոնիայի սահմանը՝ վախի
նալով գաղթականների ներհոսքի

ԶԵԽԻՋԻ ԽՈՐՀԵՐԱՐԱՆԻ ԵՎՐՈ-
ՊԵԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ԽԱՆՁՆԱԽՄԱՐ-
ՆԱԽԱԶԳԻ ՕՆԴՐԵ ԲԵՆԵՍԻԼՎ-
ԻՎԱՅՐԵԼ է. «ԶԵԽԻՋԱՆ ԵՐԿԱ-

«Աղքի ճգնաժամ» աղակայունացնում է **Քեյրուքը**

Վարչապետը խոսեց «բաղամական աղքի» մասին

Եղեն մեկ շաբաթից ավելի է, ինչ Բեյրութի կենտրոնական համայնք էն առնել մարդկեր անմետ գործ անհա

կուտակված են աղբի դարկեր, անդեմ շորեր, ցախսվելներ եւ այլն: Լիքանանցիներն այդ ձեւով արտահայտում են իրենց դժգոհությունն ու զզվանքը երկրի բաղաբական դատասխանառութերից եւ նրանցից ազատվելու ցանկությունը: Դժգոհության շարժումը ծնունդ առավ հուլիսի վերջերին մայրաբաղավ Բեյրութում կենցաղային աղբի չտեղափոխման զգնա-

Ժամից: Արաբերեն «Թալա ար ոհիարկում» (Դուք հոտած եք) անվանակոչված բողոքի շարժման մասնակիցները արտահայտում են ժողովրդի ընդհանուր դժգոհությունը իշխանությունների թափթափածությունից եւ թայֆայականությունից, նույն է ֆրանսիական «Սոնդ» թերը:

Օգոստոսի 22-ին եւ 23-ին Բեյրութում բազմահազարանց ցույցերի ժամանակ տեղի են ունեցել բախումներ կարգովկանոնի դահապահների հետ։ «Սարդիկ դժգոհ են մասնավորադես վարչախոս Թամաս Սալամից։ Փորոշներում աղքի կուսակումից բացի, առկա են ջրի և հոսանքի անջատումներ։ Ցուցարարները դժգոհ են նաև Երկրի դավանանշային բաժանումից, որն արտահայտվում է Երկու կուալիցիաների գոյությամբ։ մարտի 8-ի կուալիցիայի դեկավար ժամերի 『Հզբուլլահ』 շարժումն է, իսկ մարտի 14-ի կուալիցիայինը՝ սուննիների 『Աղաջայի հոսանքը』 («Ալ Սուլաթակրալ»)։

Նման դայմաններում ավելի բար մեկ տարի է, ինչ չի հաջողվում երկրի նախագահ ընտրել: 2009-ից ի վեր չեն անցկացվել օրենսդրական ընտրություններ: Խորհրդարանը իր լիազորությունների ժամկետը երկու անգամ երկարաձգել է՝ հասցնելով մինչեւ 2017 թվականը:

Օգոստի 23-ին ցուցարաների եւ ոսթկանների բախումների ժամանակ վիրապների թիվն անցավ յոթանասունից: Կառավարության նաև ավարտի մոտ ցուցարաները բարեւ եւ ավագով լի շետք էին նետում ոսթկանների վրա: Ոսթկանությունը դատախանում եւ ջրի ժիգեռով եւ արտասկարեր գազի նոնակեցրով: Ցուցարաններից մեկը Ռոյթեր գործակալության թղթակցին ասել է, որ մարդկի դժոխ են էլեկտրական հոսանքի հաճախակի ընդհատումներից եւ ջրի դակասից: Հաս ուրիշ խնդիրներ էլ կան, որոնցից է համատարած կոռուպցիան: Աղքահանության խնդիրը լուրջ ժողովրդի համեմության բաժակը:

Վարչապես Թամամ Սալամը խոստվանել է, որ բողոքավորների դեմ անհամարժել ուժ է կիրառվել, եւ որ ինքը հակված է դատելու «մեղավորներին»։ Սալամը նաև ընդունել է, որ աղբահանության խնդիրը հանրության զայրույթի արդարացի դաշտան է։ Նա ավելացրել է, որ ել ավելի լուրջ հարց է «Երևան հարստանան առօր հայրա»։

«Եղրի Խաղաքան ալիքը հարցը»:

տասխանաւորություն։
Ավելի կազ՝ կիրակի օրը Բեյրութում կայացած ցույցի ժամանակ «Դուք հոտած եք» շարժումը հանդես էր եկել կառավարության հրաժարականի եւ օրենսդրական ընտրությունների անցկացման դահանջով։

Պատմական գործառնություններ

